

STICHTING KERKCONCERTEN BOXTEL

Orgelconcert

door

Tommy van Doorn

zondag 15 oktober 2017

aanvang 20.15 uur

Sint-Petrusbasiliek Boxtel

Tommy van Doorn (1990) begon op zevenjarige leeftijd met pianolessen en nam vanaf zijn zeventiende orgellessen bij Jan Verhoeven in Boxtel. Na het behalen van zijn gymnasiumdiploma studeerde hij vanaf 2009 hoofdvak orgel aan het Fontys Conservatorium in Tilburg bij Henco de Berg en Ad van Sleuwen. Piano werd als bijvak gestudeerd bij Jelena Bazova. Hij verdiepte zich tevens in het bespelen van het Franse drukwindharmonium. In juni 2014 werd studeerde hij cum laude af met een concert in de Sint-Catharinakerk in Eindhoven. Verdere masterclasses en interpretatielessen werden gevolgd bij o.a. Ben van Oosten, Kees van Houten, Joris Verdin, Wolfgang Baumgratz (D) en Luca Scandali (It). Aan de Universiteit Utrecht studeert hij musicologie. Ook studeert hij beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort bij Frans Haagen.

Tommy van Doorn is actief als solist en begeleider op orgel, harmonium en continuo, en als beiaardier. Op orgel begeleidde hij onder meer uitvoeringen van de Requiems van Fauré en Duruflé. Bij de Brabantse Orgelfederatie verschenen enkele opnames van zijn spel en is hij betrokken als artistiek adviseur. Hij is voorzitter van de Stichting Smitsorgel Heilige Servatiuskerk, die zich inzet voor het behoud van het Smitsorgel (1852) in Schijndel. Ook is hij bestuurslid van de Stichting Kerkconcerten Boxtel.

In Roosendaal was Tommy van Doorn enkele jaren actief als organist van de Moeder Godskerk. In december 2012 is hij benoemd als titulair organist van de Sint-Petrusbasiliek te Boxtel, waar hij vaste bespeler is van het monumentale Smitsorgel (1842).

De concerten worden financieel mogelijk gemaakt door de Ankie Hak Stichting en door

Mevr. A. Aarns-Zijm - Dhr. P.A.F. van Acker - Dhr. T. van den Aker - Blanca Beheer B.V. - Lian Bolwerk Gemonde - Brabants Centrum - Dhr. J.H.M. van Boxtel - Mevr. M. Castricum - Masterpiece Financials, Den Bosch - Gemeente Boxtel - Dhr. C. Doevendans - Dhr. T. van Doorn - Mevr. A. van Ewijk - Dhr. en Mevr. E. van Gelder - Dhr. J. Hacken - Dhr. B.F. Heetvelt - Heilig-Hart Parochie Boxtel - Mevr. L. Ietswaart - Dhr. M. Jurriëns - Dhr. en mevr. F.J. Mahieu - Orgelmakerij Pels & Van Leeuwen, Den Bosch - Protestantse Gemeente Boxtel - Rabobank 'Hart van de Meierij' - Dhr. J. Schuyt - Drukkerij Tielen B.V., Boxtel - Dhr. Th. van Thiel - Mevr. M.J. Verhoeven-Boonstra - alle donateurs en vrienden.

Programma

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

1. Praeludium und Fuge in D-dur (BWV 532)

Léonce de Saint-Martin (1886-1954)

2. Pastorale

Hendrik Andriessen (1892-1981)

3. Thema met Variaties

Olivier Messiaen (1908-1992)

4. Le Banquet Céleste

Léonce de Saint-Martin

5. Symphonie Dominicale

- Prélude (Kyrie eleison)
- Aria (Offertoire)
- Fantaisie-Choral (Sanctus - Benedictus)
- Prière (Communion)
- Postlude (Sortie)

Toelichting

Het *Praeludium und Fuge in D-dur* (BWV 532) schreef **Johann Sebastian Bach** vermoedelijk tijdens zijn jongere jaren in Weimar (het werk wordt zo rond 1710 gedateerd). Zonder aarzeling opent Bach met toonladders in het pedaal en akkoordbrekingen in de handen, als een energieke uiting van jeugdige virtuositeit. Hierna leidt een langer, polyfoon 'alla breve' naar een dramatisch adagio. Meteen volgt de levendige fuga. Na een uitgebreide ontdekkingsstocht langs diverse toonsoorten vormen een grootse slotbevestiging van het thema en een overweldigende pedaalsolo het besluit.

Léonce de Saint-Martin was titulair-organist van de Notre-Dame in Parijs van 1937 tot zijn dood in 1954. Hij volgde Louis Vierne op, voor wie hij jarenlang de vaste invaller was. De *Pastorale* (opus 35, 1942) is een dromerige sfeertekening waarin diverse tongwerken een solo-rol toebedeeld krijgen.

Hendrik Andriessen was organist in Haarlem. Dit jaar gedenken we zijn 125^e geboortjaar. Het *Thema met Variaties* (1949) begint met een 'maestoso' inleiding waarna het thema zacht klinkt in een eenvoudige harmonisatie. Er volgen diverse doorgecomponeerde variaties; ze lopen steeds in elkaar over. De inleiding keert geregeld terug in steeds andere gedaanten.

In 1926 componeerde **Olivier Messiaen** *Le Banquet Céleste*, dat zijn eerste gepubliceerde compositie zou worden. In deze meditatie horen we duidelijk de invloeden van het Franse impressionisme, maar ook al vroege elementen van de zeer persoonlijke stijl die Messiaen al snel zou ontwikkelen. De inspiratie voor het werk is de tekst uit Johannes 6:56, "Wie mijn lichaam eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik blijf in hem." In de loop van het werk klinken staccato-noten ("als waterdruppels") tegen de lang aangehouden en subtiel verschuivende harmonieën.

De tweede helft van dit programma wordt in beslag genomen door de *Symphonie Dominicale* (opus 39, 1948) van **Léonce de Saint-Martin**. Deze compositie is opgezet als een symfonische mis. Net als bij Messiaen vormen (in de partituur afgedrukte) Bijbelcitataten en liturgische teksten de bronnen van muzikale ideeën.

In de 'Prélude', een statige opening, klinkt de bede om ontferming ("Wij antwoorden met onze gebeden voor Uw aangezicht, red ons, o Christus, en hoor: mensen die U smeken, ontferm U") in zuchtende figuren en bittere akkoorden. De Kyrie-aanroepingen worden steeds onderbroken door meer vloeiende passages. In de zangerige 'Aria' klinken afwisselend diverse soloregisters. De inspiratie vormt Psalm 141:2, "Laat mijn gebed als reukoffer voor uw aangezicht staan, het opheffen van mijn handen als avondoffer."

Voor het 'Fantaisie - Choral' is het uitgangspunt steeds een melodie, die in het midden als een koraal naar voren gebracht wordt. Met harpachtige figuren wordt dit gegeven vrij en fantasierijk omspeeld om in een jubelend slot te eindigen. Dit deel refereert aan Psalm 33:3 en Psalm 43:5: "Ik zal U loven op de harp, o God; Waarom zijt gij bedroefd, mijn ziel, en waarom zijt gij onrustig in mij?" Het contemplatieve 'Prière' keert terug naar meer kalme sferen en verklankt Psalm 42:2: "Gelijk een hinde die naar waterbeken smacht, zo smacht mijn ziel naar U, o God."

De 'Postlude', in de overdonderende Franse toccata-stijl, is het slotdeel van de symfonie. Hierin is de tekst "Majesteit en luister zijn voor zijn aangezicht, sterkte en glorie in zijn heiligdom" uit Psalm 96:6 de kern. Een feestelijk thema (eerst gehoord in het pedaal) en een melodieuze, koraalachtige thema worden naast elkaar gezet, voortdurend omgeven door grillige omspelingen.

Tommy van Doorn